WIKIPEDIA

Turks

Turks (*Türkçe*) is een van de Turkse talen en de officiële taal van Turkije en Oezbekistan Het Turks is ook een van de officiële talen van Cyprus en enkele gemeenten van Noord-Macedonië. Buiten Turkije wordt de taal gesproken door Turkse minderheden in landen van de Balkan en de Kaukasus zoals Irak, Griekenland, Bulgarije, Kosovo, Bosnië en Herzegovina, Syrië, Roemenië, Moldavië en Azerbeidzjan. Turks wordt tevens gesproken door zeer veel immigranten in andere landen, zoals Nederland, België en Duitsland. Het is een agglutinerende taal met klinkerharmonie. Zeer vaak wordt het Turks als voorbeeld genoemd als men het heeft over agglutinerende talen. Door afstammelingen van Turkse emigranten (van het Ottomaanse Rijk) in het Midden-Oosten, de Turkomannen, in Irak, Irak en Syrië worden Turkse dialecten gesproken.

Turks (Türkçe)	
Gesproken in	Turkije, Cyprus, Griekenland, Bulgarije, Irak, Syrië, Noord-Macedonië, Kosovo, Bosnië en Herzegovina, Roemenië, Moldavië, Azerbeidzjan en immigrantengemeenschappen in Duitsland, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk, Oezbekistan Verenigde Staten, België, Zwitserland en andere Turkse diaspora
Sprekers	81 miljoen (moedertaal)
Rang	15-16 (afhankelijk van rekenwijze)
Taalfamilie	Altaïsch ▪ Turkse talen ▪ Ogoezisch ▪ Ogoezisch-Westelijk ▪ **Turks**
Creoolse talen	▪ Turkse creoolse talen
Alfabet	Latijns
Officiële status	
Officieel in	▪ Turkije ▪ Noord-Cyprus ▪ Cyprus ▪ Kosovo (regionaal) ▪ Roemenië (regionaal)[1] ▪ Noord-Macedonië (regionaal)
Taalorganisatie	Türk Dil Kurumu en Turksoy
Taalcodes	
ISO 639-1	tr
ISO 639-2	tur
ISO 639-3	tur
Portaal	Taal

Het Turks maakt deel uit van de familie van Turkse talen, die ook gesproken worden in een groot deel van Centraal-Azië, en die een zo grote onderlinge verwantschap hebben, dat ze grotendeels onderling verstaanbaar zijn. De Turkse talen worden op hun beurt gerekend tot de Altaïsche talen, die hogerop zouden samenkomen met de Oeraalse talen. Dit laatste is niet onomstreden, maar wordt verdedigd door sommige academici, zoals de Oostenrijkse taalkundige dr. Phil. Hermann F. Kvergić[2].

Het Turks wordt geschreven met het - enigszins aangepaste - Latijnse alfabet. Zo zijn onder andere de letters x, q en w niet opgenomen in het alfabet, terwijl er wel andere, extra letters zijn toegevoegd, zoals ç, ğ, ı, ö, ş en ü. Met zijn aanpassingen noemt men dit het *Türk alfabesi* (Turks alfabet). Dit werd in 1928 in het kader van de Kemalistische hervormingen in Turkije ingevoerd. Tot dan werd het, eveneens enigszins aangepaste, Arabische alfabet gebruikt. In dat alfabet geschreven noemt men de taal meestal Osmaans (Turks: *Osmanlıca*).

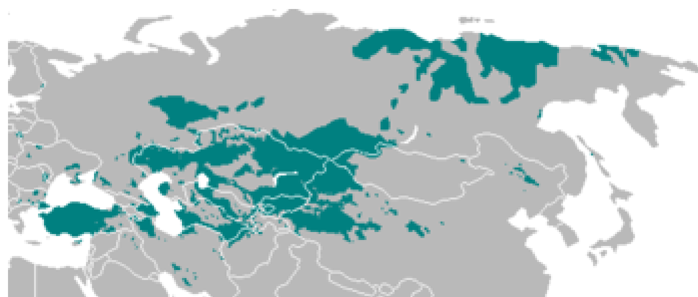
Hoewel het eigenlijk dezelfde taal betreft, gaan de verschillen tussen het hedendaagse Turks en het Osmaans verder dan alleen het schrift. Het Osmaans is namelijk doorspekt met zeer veel Arabische en Perzische leenwoorden en door taalzuivering heeft men die invloed in het hedendaagse Turks drastisch gereduceerd. Hierdoor is er een groot verschil in woordenschat ontstaan. Terwijl het Osmaans als elitetaal voor de edelen, de geestelijkheid en de rijken voor het volk onverstaanbaar was, werd het puristische *Öztürkçe*, dat als reactie in opdracht van Kemal Atatürk werd ontworpen, ook door maar weinigen begrepen. Na een aantal zeer controversiële taalhervormingen, die niet zelden gepaard

gingen met een (gewelddadige) regimewisseling, is de huidige Turkse schrijftaal ontstaan, die heel redelijk bij de spreektaal aansluit.

In de tabel hieronder staan enkele uitdrukkingen in het Turks met hun Nederlandse equivalent.

Landen met Turkssprekenden

De Turkse talen zijn zeer wijdverspreid, maar toch zo nauw verwant dat het volgens taalwetenschappers meer dialecten zijn dan talen.

Nederlands	Turks
hallo	merhaba
goedemorgen	günaydın
doei	güle güle
alstublieft (in vraagvorm)	lütfen
dank u	teşekkür ederim
ja	evet
nee	hayır
Turks	Türkçe
Nederlands (Hollands)	Hollandaca
Nederlander (Hollander)	Hollandalı
Kunt u Nederlands spreken?	Hollandaca konuşabiliyor musunuz?
Ik weet het niet.	Bilmiyorum
Kunt u Engels spreken?	İngilizce konuşabiliyor musunuz?
Ik heet	Benim adım ......
Hoe heet jij?	Senin adın ne?

Uitspraak letters

Dit is de uitspraak van enkele letters uit het Turkse alfabet.

c	dzj (*G*eneral [eng])
ç	tsj (*Tsj*echië)
ş	sj (*sj*ouwen)
ı	ə (d*e*)
ğ	overgangsletter, doğa de o wordt oo
v	W
y	j
j	zj (*J*acques [fr])
u	oe
ü	u (min*uu*t)
ö	korte eu (d*eu*r)
g	(*g*arçon [fr])

Turks alfabet

Het Turks alfabet bevat 29 letters. De letters **Ç**, **Ğ**, **İ**, **Ö**, **Ü** en **Ş** komen niet voor in het Nederlands alfabet.De letters **Q**, **W** en **X** komen niet voor in het Turks, maar de **W** wordt wel gebruikt voor op het internet.

a - A	b - B	**c - C**	ç - Ç	**d - D**	e - E	**f - F**	g - G
ğ - Ğ	h - H	**ı - I**	i - İ	**j - J**	k - K	**l - L**	m - M
n - N	o - O	**ö - Ö**	p - P	**r - R**	s - S	**ş - Ş**	t - T
u - U	ü - Ü	**v - V**	y - Y	**z - Z**			

Bronnen, noten en/of referenties

1. [1] (http://conventions.coe.int/treaty/Commun/ListeDeclarations.asp?NT=148&CM=&DF=&CL=ENG&VL=1) List of declarations made with respect to treaty No. 148 (Council of Europe, Status as of: 27/9/2009)
2. Dr. Phil. Hermann F. Kvergić - La Psychologie de Quelques Éléments des Langues Turques

1. Dr. Phil. Hermann F. Kvergić, La Psychologie de Quelques Éléments des Langues Turques (Wenen 1935)

Zie ook

- Osmaans

Turkse talen

Ogurisch: Tsjoevasjisch · Bolgar · Chazarisch

Oeigoerisch:	Gökturks · Chagatai · Oezbeeks · Oeigoers · Äynu · Lop · Ili
Kyptsjaaks:	Kazachs · Kirgizisch · Tataars · Altajs · Basjkiers · Karatsjaj-Balkarisch · Karakalpaks · Koemuks · Nogai · Karaïm · Koemaans · Krymtsjak · Baraba
Oguzisch:	Turks · Azerbeidzjaans · Krim-Tataars · Turkmeens · Gagaoezisch · Osmaans · Balkan-Turks · Horasan-Turks · Petsjenegisch · Qashqai · Salar · Afsjarisch · Iraaks-Turkmeens
Khalaj:	Khalaj
Siberisch:	Chakassisch · Dolgaans · Jakoets · Toevaans · Tsjoelyms · Fuyu-Kirgizisch · Sjor · Tofa · Yugur
Mogelijk verwante talen en families:	Altaïsche talen · Oeraalse talen · Mongools · Toengoezisch · Koreaans · Japanse talen

Zie de ***Turkstalige uitgave*** van Wikipedia.

Wikibooks heeft meer over dit onderwerp: ***Cursus Turks (in opbouw)***.

Zoek ***Turks*** op in het WikiWoordenboek.
